

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת תצוה – פורים

בס"ד, עש"ק פרשת תצוה
י"ד אדר תשפ"א – שנה י"ב גליון תקמ"ט

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
4:59	6:53	5:13	6:49	6:50
5:13	6:12	5:13	6:49	6:50
5:26	6:45	5:13	6:49	6:50
5:19	6:38	5:13	6:49	6:50

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

**וְתֹאמְרוּ לֹא זָרֵשׁ אֶשְׁתּוֹ וְכָל אֲהָבָיו יַעֲשׂוּ עִיז גְבוּהַ חֲמִשִּׁים אֲמָה וּבַבֶּקֶר אָמַר לְמִלְכָּה וַיִּתְּלֶנּוּ אֶת מַרְדְּכָי עֲלֵיו
וּבָא עִם הַמֶּלֶךְ אֶל הַמְּשִׁתָּה שְׂמֵחַ וַיִּיטֵב הַדָּבָר לְפָנָי הֲמֹן וַיַּעַשׂ הָעִיז (מגילת אסתר ה יד).**

ובזה הכוח תיקן מרדכי את החטא עה"ד, שבנינם נגזר על האדם מיתה, ועל ידו הציל גם כן את אותו הדור ממיתה. ולפי זה מובן שפיר למה עשה המן 'עין' לתלות עליו את מרדכי, לרמוז שרצה להמשיך החטא עה"ד, ושמרדכי לא יתקנו.

ולכך עשהו 'גבוה חמשים אמה, משום שבמצרים כתוב 'לא יכלו להתמהמה' (שמות יב לט), שזה ידוע מה שאיתא בספח"ק חסד' לאברהם (מעין שני נהר נו) שאם ח"ו היו מתעכבים יותר, היו נכנסין בהיכל נו"ן שערי טומאה, ושוב לא היה להם תקנה עולמית. וכתב ע"ז אה"י הרה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרגא ז"ע, בספרו הקדוש אוצר-חיים (שמות עב). שזה משום שלא היה עוד להם התורה שמציל גם אם כבר נכנסים בשער החמשים.

וזוהי כוונת המן שרצה להכניס את היהודים בשער החמשים של טומאה, אבל לא ידע שע"י שכבר ניתנה התורה, יכולים להתגבר על כל החמשים שערי טומאה. וזה ראה אח"כ המן הרשע, כשציווה לו אחשוורוש להרכיב את מרדכי ברחובה של עיר, ואמרו חז"ל (מגילה מז), כשבא למרדכי, ראה דיתבי רבון קמיה ומחוי להו הלכות קמיצה, אמר המן אתא מילי קומצי קמחא דידכו, ורחי עשרה אלפי ככרי כספא דידי. רואים שע"י כוח התורה נתקלקלה מחשבתו הרעה.

וזוהי מה שדרשו חז"ל (שם ע"ב) 'ליהודים היתה אורה' (אסתר ח מז), אמר רבי יהודה אורה זו תורה. היינו שע"י התורה נצלו מנו"ן שערי טומאה. ובפרט שקיבלו את התורה מאהבה כמ"ש בנמ' שבת (דף פא.).

הקב"ה יעזור שנתחזק בלימוד התורה ומצוותיה, ונכנס בנו"ן שערי קדושה, ויהיה התיקון של חטא עה"ד בשלימות, ועי"ז יחיש גאולתנו ובנין בית מקדשינו בב"א.

שוה"ט פורים תש"ס לפ"ק

נביאי הבעל. ואומר שם הגמרא (קד). מאיפה רואים שמשרה שכניה על נביאי הבעל, מחברו של ערו הנביא, דכתיב (מלכים"א יג כ) 'ויהי הם יושבים אל השולחן ויהי דבר הו"ה אל הנביא אשר השיבו, רואים שע"י שפעד הנביא השקר אצל ערו הנביא שרה עליו השכינה. ואם כן גם בהיפוך ח"ו, כשסעדו ונהנו מסעודתו של אותו רשע, שרתה עליהם רוח הטומאה, ועי"ז היה בכוחו להמשיך ולעורר עליהם החטא עה"ד, וזהו שמבואר ממרן הארז"ל (בסידור רבי שבת) שהמן היה משורש נחש הקדמוני, ופיתה לישראל להנות מאכילת אחשוורוש, כמו שפיתה הנחש לאדם וחווה ע"ש.

והטעם בזה כי כל מה שאנו מקוים לגאולה ולבנין הבית המקדש תלויה בתיקון חטא עה"ד, והמן רצה למנוע ולקלקל התיקון כמבואר ממרן הארז"ל ככוונת פורים, וזה כוונת חז"ל המן מן התורה מנין 'המן העין', שהיה לו להמן הכוח להמשיך ולעורר החטא של עה"ד, ועי"ז לא יהיה בנין הבית המקדש.

ולכך תיקנו חז"ל בסעודת פורים שיהיה באכילה ושתייה, כי יש מאן דאמר בחז"ל (ברכות מז) שהיה העה"ד חמה. ולכך תיקנו לאכול סעודת פורים כדי לתקן החטא עה"ד. ולמאן דאמר (ב"ר יט ה) שעה"ד היה מנפך, לכן אמרו חז"ל (מגילה ז:): שחייב איניש לבסומי בפוריא. כדי לתקן החטא עה"ד. ממה שהמן רצה להמשיך ע"י 'השתייה כדת' שאומרים חז"ל (שם יב) כדת של תורה, שהיה יין כשר, אעפ"כ בגלל שהיה בסעודה אחת עם אותו רשע וכמבואר לעיל. וזה צריך לתקן ע"י אכילה ושתייה.

ולכן רק מרדכי הצדיק היה יכול לתקנו, כי לא השתתף בסעודתו של אותו רשע. וגם משום שאמרו חז"ל במסכת חולין (קל"ט): מרדכי מן התורה מנין, דכתיב מר דרוך (שמות ל כג) ומתרגמינן מירא דכיא. והכוונה בזה שהיה למרדכי הכוח כמו סגולת קמורת שמציל ממיתה, כמו שרואים בפרשת קרה, שמשוה אמר לאהרן 'שים קמרת והולך מהרה אל העדה וכפר עליהם' (במדבר יז יא).

צריך להבין למה עשה המן הרשע דוקא עיז גבוה חמשים אמה, כי הרי ידוע שכל אחד יש לו שורש למעלה, וזה השורש מורה לו מה לעשות אפילו דברים שהוא בעצמו אינו מבין. וכמו שאמרו חז"ל (חולין קל"ט): המן מן התורה מנין 'המן העין' (בראשית ג יא), שחז"ל מרמזים לנו, שהמן הרשע היה לו כוח ושורש בקדושה, ועי"ז היה בכוחו להרע ליהודים.

והנראה לומר, שאמרו חז"ל במסכת מגילה (יב), מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה, מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע. וצריך להבין מה היה כל כך חמור שנתחייבו כליה על מה שנהנו מסעודתו של אותו רשע. אלא הביאור עפ"י מה שהבאנו מאמר חז"ל שאמרו, המן מן התורה מנין 'המן העין', היינו שכוונת המן הרשע הייתה, להמשיך ולעורר החטא של עין הדעת, ע"י שנהנו היהודים מסעודתו של אותו רשע, כי איתא ממרן הארז"ל שהעושה עבירה, הוא מעורר ג"כ חמאים אחרים שנעשו כעין זה, וזוהי הכוח היה יכול המן להמשיך החטא עה"ד.

והגם שאמרו חז"ל (שם) עה"פ 'לעשות כרצון איש ואיש' (אסתר א ה), אמר רבא לעשות כרצון מרדכי והמן. ופירש שם המהרש"א, כרצון מרדכי שלא להאכילן ולהשתותן דבר איסור ע"ש, מכל מקום כמו בחטא עה"ד, היה רק איסור גברא ולא איסור חפצא, שהדבר בעצמו לא היה אסור בכלל, וכמו שמבואר ממרן הארז"ל (שער הכוונות ר"ה ד"א. אור החיים בראשית א כט) שרק ביום הששי היה אסור לאכול, אבל בשבת היה מותר לאכול מעה"ד שלא נאסר איסור עולם. רואים שאיסור אכילת עה"ד ג"כ היה כן, שרק ביום הששי היה אסור, אבל אכילת עה"ד עצמו היה מותר.

וכמו כן היה בסעודתו של אחשוורוש שעצם אכילה היה מותר, כי לא היה שם דבר איסור, אלא שעצם אכילה וישיבה עם רשעים משרה כוח הטומאה, וזה היה החטא שלהם, וכמו שאמרו חז"ל במסכת סנהדרין (ק): גדולה לגימה מרחקת את הקרובים ומקרבת את הרחוקים, ומשרה שכניה על

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו ז"ע

וּמְרַדְכִי יִדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה. (אסתר ד א). שמכל ענין עשיות המן לא היה מתפחד, אדרבה כמו שפרשנו שהיה אומר שהוא ימחה את שם המן, והיה מתגרה בכלב לומר לו עבדי אתה, אבל 'ומרדכי ידע' ברוח הקודש שנגורה גזירה זאת מאת הקב"ה, ויצא בתוך העי"ר מספר תשובה, אחד מעיר מוכח כל העיר (מהררין קא), שיקשר עצמו עם תוך של כל אחד.

'בתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

רוח והצלחה יעמוד ליהודים (אסתר ד יד). מרדכי מספר עד"ר, לדעתי מרמו דברי הבעל המורים (בראשית לב יז) ב' במסורה ורו"ח תשימו בין עדר לעדר, רוח והצלחה יעמוד ליהודים. היינו כי אמרו חכמינו ז"ל (מגלה יב ב) בכתוב (אסתר ב ה) איש יהודי, אלמא מיהודה בא מרדכי ואחר כך מיחסו לבנימין איש ימיני, אביו מבנימין ואמו מיהודה, וזה בא מרדכי מן רח"ל ומן לא"ה, מספר עד"ר, ומרדכי גם כן מספר עד"ר, וזה שפיר ורוח תשימו בין עד"ר לעד"ר, בין לא"ה רח"ל מספר עד"ר, ובין מרדכי מספר עד"ר. וזה שפיר מרמו המסורה ורוח תשימו וכו' רוח והצלחה יעמוד ליהודים וזה מרמו הכתוב (במדבר כא א) וישמע הכנעני מלך עד"ר, פירש רש"י ז"ל שער"ד עמלק היה עי"ש, וזה דבר נפלא בס"ה.

'פרי חיים' מועדים מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

לך בנוס את כל היהודים הנמגיאים בשושן ויצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום (אסתר ד טז).

כתב בספר 'דבש לפי' (מההד"א מערכת א) בשם מהרד"ז ז"ל אסתר היתה גלגול חוה. לדעתי כי חוה אכלה מעץ הדעת ואסתר תקנה, וזה דשלה למרדכי לגזור תענית (אסתר ד טז) אל תאכלו ואל תשתו לתקן אותה אכילה. וזה כאשר הקב"ה הקב"ה עזר ונעשה הנם תקנו בסעודת פורים אכילה ושתיה מהו דוקא אכילה ושתיה. לרמו כל הדעות באכילת עץ הדעת (בר"ד טו ז) דלמאן דאמר חיטה היה לתקן בסעודה באכילה. ולמאן דאמר יין היה לתקן בשתיה משתה היין. ולמאן דאמר אחרונג היה לתקן בקריאת המגילה שנקראת אגרת. כדברי הברית כהונת עולם שהם אתונן אתה.

ונקראת אסתר הדס"ה לרמו כי בחמא חוה לא נפגם חוש הרי"ח (בני יששכר, אר א, י) ואסתר תקנה חמאה לכן נקראת הדס"ה. וזה על ידי קבלת התורה נתקנה זוהמת הנחש, וזה בימי מרדכי ואסתר הדר קבלו התורה ברצון (שבת פח, א) לרמו לתקן חמא חוה. וזה שבקשה אסתר ויצומו עלי שלשת ימים לרמו על שלושת ימי הגבלה כי מבואר במדרש (אסתר ג, ב) איש יהודי מלמד ששקול מרדכי בדורו כמשה בדורו.

'פרי חיים' מועדים מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

ויעבד מרדכי ויעש ככל אשר צוה עלי

אסתר. (אסתר ד יז).

שנתלכש בעיני עצמו בעבירה, שגם הוא עבר איזה עבירה דקה כמו ששלחה לו בגדים להתלכש בחלוקין של ישראל כשמואל הנביא (ירושלמי תענית יא). ואמר חמאתי אני החוטא, וכן משה רבינו שבר על פי הנבורה כלים בחמתו הלוחת כדי להשתתף עצמו עם ישראל שעבדו ע"ז, ובוה על ידי תשובתו הרמתה יעלה גם ישראל לתשובה, כי כל מי שאינו מחויב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתו, הכל ידוע ליודעין. והו' יזעבד מרדכי ויעש ככל אשר צוה לו אסתר' בשליחות הבגדים, וזה יגרום להכרית כל מריע וישראל יתעלו לחיים אמיתים בגירות חי וקיים אכ"ר.

'בתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ותען אסתר ותאמר שאלתי ובקשתי. (אסתר ז ה).

על דרך הפשוט הוא יתען' לאחשורוש, 'ותאמר' במחשבה ורצון אל מלך עליון שמאתו היתה שואלת, כמעט 'אתפלל אל אלהי השמים ואמר למלך' כי זה עצמו היה התפלה, כי היאך יתפלל בעמדו לפני המלך, וזה עצמו היה התפלה אם על המלך טוב ואם ייטב עבדך לפניך' (נחמיה ב דיה) ע"ש, וכן כאן אמירתה למלך היה תפלה לאל עליון.

'בתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ויתאפק המן. (אסתר ה י).

נמסר במסורה ב"פ כתוב 'ויתאפק' חרא כאן, ואידך 'ויתאפק ויאמר שימו לחם' (בראשית מג לא). כי זה ידוע שניצוץ הטוב שהיה בהמן היה מן מקום שיורד המן לישראל, ועל ידי זה ביום מפלת הרע שלו מצוה לאכול ולשתות, כדי להמשיך שפע לכל ישראל בקדושה, וזה מרמו המסורה 'ויתאפק ויאמר שימו לחם' 'ויתאפק המן' שנתחזק שפע המן לירד פרנסה ושפע לישראל בגלות אכ"ר.

'זיכל הברכה' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

תנתן לי נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי. (אסתר ז ג).

ענין שאלה ובקשה, תבין שנביר אחד מופלג הרבה בעושר וצריך לפעמים על רגע מאה רענדליך, ושואל איש פשוט היש תחת ירך על שעה קלה ליתן לי מאה רענדליך, פשוט שאין זה בקשה אלא שאלה אם יש לו ירוץ כנבור ליתן. ובקשה שייך עני המבקש איזה טובה מן עשרה ובאמת אסתר הצדיקת כבר מסרה נפשה באמת על עמה ועל קידוש השם, ולא היה לה אלא דרך שאלה נפשי בשאלתי' שאינו אלא שאלה שאני שואל מנך אם תתן או לא, כי כבר מסרתי נפשי באמת, אבל עמי בבקשתי' אבל נפשי לא שייך ביה בקשה, כי ברצון נפשי ובשמוחה אני נתן נפשי על ישראל כמעט מתי יבוא לידי דר' עקיבא.

'בתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו ז"ע

ותשלח בגדים להלביש את מרדכי ולקסיר שקו מעליו ולא קבל. (אסתר ד ד).

דבר זה מתמיה וכי חשבה אסתר שמחמת חסרון בגדים לובש מרדכי שק שלחלה לו בגדים. אלא שזה שלחלה להסיר שקו כי הבינה ברוח קדשו ואמרה אין זמן כעת להמתקה, אלא להכרית אויב ולהשמיד פרוי ממעל, ויותר טוב שלכיש בגדים. מבואר בדברי ראשונים כי בגד יאמר על הבגידות, 'זהם כנגד יבלו' (ההלים קב כז), שצריכין לבלות ולכלות, כי כל אדם כלול מטוב ועד רע הטוב לבוש והרע בגד, 'ויהיו בגדיך לבנים' (קהלת ט ה) שתתלבן אותם על ידי תשובה, 'ובגד ללבש' (בראשית כח כ) שיחוד הכל לטוב, ומה שאינו חוזר כנגד יבלו ויתבטל הרע לגמרי. ולכן שלחה אסתר יותר טוב תעשה כמו שעשה שמואל, שלבש חלוקן של ישראל (ירושלמי תענית יא), היינו בגד שנחלק מן הקדושה של ישראל והשתתף בלב אחד עם כל ישראל, ואמר חמאתי.

ובהתקשרות הזה של ישראל באחדות נכרת ונשמד עמלק, ושאל חמא במה שחמל על מיטב, כי היה הזמן להכרית אף מעט טוב שבו, כי הבא להורגו השכם להורגו, על כן רמזה לו בשליחות בגדים שהעת הוא לאסוף עם ישראל ולילבוש חלוקן של ישראל באחדות ולעשות תשובה ולומר חמאתי, אבל השק שבא להמתקה אין הזמן גורם, ולזה להסיר שקו מעליו ולא קבל, כי לא הורה לדבריה עדיין, והיה מרדכי רוצה בהמתקה.

'בתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי (פייסי לפורים).

אפשר לומר, שאיתא בספרים הקדושים ששני דברים צריך האדם לדעת כל ימי חייו, דהיינו שאם יעשה מצוות ומעשים טובים, או יהיה לו שכר של ש"י עולמות (עקבים פ"ג מ"ח), ואם חס וחלילה לא יקיים המצוות יהיה לו גיהנום, ואם השני דברים יהיה לו במחשבה תמיד, או בודאי יעשה רק מצוות ומעשים טובים. כי מה שבא לאיש הישראלי שיעשה דבר עבירה, הוא משום שהוא שוכח את השני הדברים הנ"ל.

ושמעתי בענין זה מאבי הגה"צ רבי חיים יעקב מקאמרנא שליט"א [וצוק"ל], על מה שאנו אומרים בברכת ברית מילה לנימול בשמונה, שאז נכנס בביתנו של אברהם אבינו, ואחרי הברית נכלל בכלל ישראל, 'אשר כרת את אברהם ושבעתו לישחק' (ההלים קה ט) למה כתוב 'לישחק', שהכוונה שמרמזים לך הנימול את השני הדברים האלו, דהיינו שאם יעשה מצוות ומעשים טובים או יהיה לו ש"י עולמות, ואם לאו חס וחלילה או יהיה לו גיהנום, והו' 'ישחק' אותיות ש"י ח"ק, וח"ק הוא מספר גיהנום, עד כאן שמעתי ודפח"ח ושפתים ישק.

וזהו הכוונה מה שאיתא במסכת ברכות (כה): כשחלה רבן יוחנן בן זכאי וכו', ולא עוד, אלא שיש לפני שני דרכים, אחת של גן עדן, ואחת של גיהנום, ואינו יודע באיזו דרך מוליכים אותה, ולא אבכה. וזה הפירוש ג"כ כאן, מאיזה זכות היה ליהודים בפורים שיעשה להם גם גדול כ"כ, הוא מפני שהם עשו תשובה באמת, וזכרו את השני הדברים הנ"ל, וזה שושנת יעקב שאפילו אלו שהם היו בבחינת יעקב שהוא המדרגה הפחותה משם ישראל, ג"כ נצלו בזכותו. וזה אמרו שושנת יעקב ר"ת ש"י עולמות, צהלה ושמחה בראותם יחד' בג' גיהנום, שבזכות שהם זכרו את השני הדברים הנ"ל נושעו. וכל זה ע"י תפלת מרדכי שמרדכי הצדיק היה מזכיר להם את זה, ועי"ז נעשה להם הנס, ודי בזה כעת בעזרה"ת ודו"ק.

'נשמת שלום' מועדים דף שבו מרבינו שלום מקאמרנא

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ואתה תצוה את בני ישראל

ויקחו אליך שמן זית זך בתית למאור להעלות נר תמיד (כו ב.)

הנה הוזהר הקדוש (ח"ב קעט: מוקשה, וז"ל: אמר רבי חייא, מאי שנא הכא מככל אתר, דכתיב 'ואתה תצוה את בני ישראל'. אלא כלא ברוא עלאה איהו, לאכללא שכינתא בהדיה. ועוד צריך להבין טעם אמרו זיקחו אליך למשה, שהיה צריך לומר 'ויקחו לי' מהו 'אליך'.

אלא הנראה לומר דאיתא במדרש (שמו"ר לו א) וז"ל: 'ואתה תצוה' הה"ד 'זית רענן יפה פרי תואר קרא ה' שמך' (ירמיה יא טו), וכי לא נקראו ישראל אלא כוית הזה בלבד, והלא בכל מיני אילנות נאים ומשובחים נקראו ישראל וכו', ובא ירמיה לומר 'זית רענן יפה פרי תואר'. אלא מה הוית הזה עד שהוא באילנו מנגרין אותו, ואח"כ מורדין אותו מן הוית ונחטמ, ומשחובטין אותו מעלין אותו לגת ונותנין אותו במטחן, ואח"כ מוחנין אותו, ואח"כ מקיפין אותו בחבלים ומביאין אבנים, ואח"כ נותנין את שיומנו. כך ישראל באין עובדי כוכבים וחובטין אותם ממקום למקום, וחובשים אותן וכופתין אותם בקולרין, ומקיפין אותן טרמיטין, ואח"כ עושין תשובה והקב"ה עונה להם וכו'.

דואים מדברי המדרש שפרשת הדלקת המנורה, מרמז על המתקת וביטול הדינים מעל עם בני ישראל.

והנה מבואר ממרן אלקי הבעש"ט הקדוש זי"ע (בעש"ט עה"ת בלק אות ח) שאמר שכל הצרות והדינים והגבורות שיש בעולם, נמשך הכול מהמלכות שהיא השכינה כשאנייה בייחוד עם דודה ז"א שהוא קוב"ה. אבל ע"י עבודתם הכשירה של בני ישראל בלימוד התורה הקדושה וקיום המצות, נעשה היחוד קודשא ב"ה ושכינתה בשלימות הגמור, כמו שאנו אומרים לפני כל מצוה לשם יחוד קב"ה ושכינתה. והוה כל עבודתנו בומן הגלות המר והנמרה שיהיה היחוד בשלימות, כמבואר ממרן הארזי"ל בשער הכוונות (דרושי כוונות קריאת שמע דרוש ו) וז"ל: וזאת היא עיקר כונתנו בענין התפלות והמצות, לתקן את זו"ן עתה בומן החורבן, אשר הם נופלים ואובדים בעו"ה, ואנו צריכים להקימם ולהעלותם ע"י מעשינו הטובים. ועי"ז ממשכים ומגבירים את כוח החסדים והרחמים בעולם.

וזה מה שמרמזו כאן התורה 'זאתה בני הוי"ה מצפ"ן אלהי"ם', היינו שצריך להגביר ולהמתיק ע"י שם הוי"ה בחינת חסדים ורחמים, את כל הדינים והגבורות בחינת שמות מצפ"ן [שהוא חילוף הוי"ה בא"ת ב"ש] ואלהי"ם.

ועי"ז יהיה התיקון של 'תצוה' נטריקון ת"צ ו"ה, היינו מה שנתן ונשבר ונפגם מאותיות ו"ה של שם הוי"ה בחינת יחוד קב"ה ושכינתה, שבומן הגלות בעו"ה אינם בתכלית השלימות, אבל ע"י המשכת שם הוי"ה נעשה היחוד בשלימות, ונמתקין כל הדינים מעל בני ישראל.

וגם יש לומר עוד כי ת"צ בני י"פ מ"ט שערי בינה,

עטרת פז

אמרות טהרות מרבותינו זי"ע

ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן (כח א)

איתא במדרש (שמו"ר לו א) הה"ד (זכריה ד) 'ממנו פנה ממנו ית' וגו' 'ממנו ית' זה כה"ג שנאמר (ישעיה כב כג) 'יתקעתיו ית' במקום נאמן וכו' ע"כ. ולכאורה צריכין להבין, מהיכן רמז דכהן גדול נקרא ית"ד. ולדעתנו נראה בס"ד דהנה 'ית' הוא ר"ת דגן ת'ירוש י'צהר, שהם מתנות כהונה, ולכן שפיר בתיבת ית"ד נרמז 'כהן' גדול. וזה דוקא במקום נאמן היינו מקום המקדש כי הר המוריה נקרא מקום כנודע, 'נאמן' ששם פשט יצחק אבינו ע"ה את צווארו להישחט על אמונת הקב"ה, ומשום הכא נקראת 'מקום נאמן'. ולכן שפיר נאמר 'זאתה הקרב אליך את אהרן אחיך' היינו 'אליך' אל משה רבינו ע"ה אל הר סיני, וגם 'אהרן' כהן הוא הר המוריה, והוה 'במקום נאמן' דרו"ק.

'פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת. (כח ב)

ר"ל בר ישראל צריך לעשות לעצמו 'בגדי קדש' לגוף שלו, שהוא רק בבחינת לבוש לנשמה שלו כנודע, והוא דייקא 'לאהרן אחיך' שיהיה מורגל במדות טובות כמו אהרן אחיך, כדאמרו נמי רז"ל (אבות פ"א מ"ב) הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות, שכוונתם אינו אלא להרגיל לגוף שלו במדות טובות, שבוה יעשה לגוף 'בגדי קדש', והוא 'לכבוד' שהוא מכובד בזה בין הבריות, ולתפארת' לפני הקדוש ב"ה, בסוד (ישעיה כח ב) ישראל אשר כך דייקא אתפאר.

'בן בית' מרבינו אליעזר צני מקאמרנא

ואכלו אתם אשר פפר בהם למלא את ידם לקדש אתם וזר לא יאכל פי קדש הם (כט ב)

והענין, כי חכמה כורת ומשבית הקליפות שלא ינקו מזווי שפע קדש, ולכן כהן שהוא ענף חכמה יאכל קדש (עיין שער המצות תוריע), וממשיך זיו הקדושה, ולגבי זיו אור צח עליון, כל מי שאינו כהן נקרא זר לגבי קדשי שמים, כי מי יאמר וזיתי לבי שלא יגרום חלילה באכילתו שיתהנו הטמאים שפע הקדש, אבל עיקר אוהרות הור שלא יאכל קדש ואכילתו אשמה, הוא אוהרה על הטמאים שלא יתהנו אף שפע הכרחי משפע הקדש סוד אור החכמה. והוה אוהרה לישראל שלא יגרמו חלילה שהשפע הקדש המחיה את הכל, שינקו חלילה הטמאים מזווי הוד הדר חכמת שפעת שכינתו, וכן ישראל שלא זכה לקדש עצמו וליטהר מטומאת תאוות הנחש לקדש עצמו במותר לו, הוא ונשמתו זר לגבי אכילת קדש, קדש דלעילא. ומחמת שיש דרגא על דרגא, לכן חלקו רבינו הרמב"ם במנין המצות בשתי לאוין קדש ותרומה, והבן מאוד היטב.

'אוצר החיים' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

והכוונה שצריך להמשיך מחמישים שערי בינה מוחין לו"ה בחינת יחוד קב"ה ושכינתה, לבנין כל קומתם בשלימות, כמבואר בארוכה בכחבי מרן הארזי"ל שיחוד קב"ה ושכינתה ובנין קומתם, הוא ע"י המשכת המוחין מבינה. ומה שנחסר כאן אחד לחמישים שערי בינה, לרמז שנכנס מבינה מוחין לזו"ן והבן.

וזהו שמתרין הוזהר הקדוש למה כתוב כאן 'זאתה תצוה' לאכללא שכינתא בהדיה, היינו שמושה רבינו ע"ה הוא בעלה דמטרוניתא כמבואר בזהר הקדוש (ח"א רלו), 'זאתה' היא מלכות (פע"ח שער הזמירות פ"ה), ולכך אמר לו הקב"ה לכלול עמו השכינה.

ולפי"ז יובן ג"כ למה כתוב זיקחו אליך כי 'ויקחו' בני ק"ל. ו'אליך' עה"א בני' אדנ"י. לרמז שמושה רבינו צריך לתקן הק"ל שנים שקילקל אדה"ר כמבואר בחז"ל (עירובין י"ה), שנגרם עי"ז לנפילת ניצוצי השכינה להקלי', כדי שיהיה היחוד בשלימות. ולזה כתוב בדוקא 'אליך' כמו שאמרנו שמושה רבינו הוא בעלה דמטרוניתא, שעליו תלויה תיקון ניצוצי השכינה, ואז יהיה היחוד אמיתי בשלימות, ולזה אמרו 'אליך' פירוש לצרכו של משה בחינת ז"א בעלה.

וממשיך התורה לומר איך נעשה המתקת הדינים והיחוד השלם, ע"י שמן מרמז לתורה, כמבואר בחז"ל במסכת ברכות (טו) הרואה שמן זית בחלום, יצפה למאור תורה, שנאמר ויקחו אליך שמן זית זך. שע"י קיום התורה נמתקין הדינים בחינת זית' שהוא מריר, וגם הוא בני' שמות אל אלהים מצפ"ן (לקו"ת עקב), ונעשה זך' המתקת הדינים ע"י כ"ז אותיות התורה.

'כתית למאור' מרמז שאין האדם זוכה למאור התורה רק ע"י תחית שממית עצמו עליה כמאמרם ז"ל (שבת פג:). 'נר' ר"ת נ'פש ר'וח, היינו ע"י התורה יתוקן נפש ורוח של האדם, בחינת יחוד קב"ה ושכינתה כמו שהבאנו לעיל ממרן הארזי"ל. וזה מה שמרמזו אא"ז הגה"ק רבי יצחק יהודה יחיאל מקאמרנא זי"ע בספרו הקדוש היכל הברכה (דף רנח ע"ב) ש'שמן זית זך כתית למאור' בני' יחוד שמע וברוך והבן.

דואים מזה שרק ע"י שמתדבקים לצדיקי וגדולי הדור שאתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק (תיקו"י קיב), יכולים ליזכות למאור התורה ולשלימות האדם, כמו שרואים אצל שאול המלך שבגלל שלא היה לו ביטול והכנעה לדברי שמואל, לכן נפסק ממנו המלוכה, כמ"ש ויאמר שאול אל שמואל חמאתי כי עברתי את פי הוי"ה ואת דברך (ש"א טו כד), והרי מדה טובה מרובה, כ"ש שע"י דבקות לצדיקים יזכה למאור התורה ולהמתקת הדינים ולשלימות הגמור.

רעוא דרעיון תש"ע לפ"ק

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרינא זי"ע

דיני קביעות סעודה בערב שבת סימן רמט

ובכללם יתבאר דיני סעודת פורים ושושן פורים, סעודת מילה, פדיון הבן, נישואין, אירוסין, סיום מסכת, תנאים, התקשרות, חנוכת הבית.

המסובין מצוה עליהם מפני כבוד השבת שימנעו מן המנחה ולמעלה ולקבוע סעודה או לאכול על קביעות סעודה שיזמינו להם בעל הסעודה, והוא כ'די שיכנס לשבת כשהוא תאב', ומן המנחה ולמעלה חל המניעה גם על המסובין שימנעו עצמן לאכול.

וכל זה בסעודה סתם דרך ריעות, אבל סעודת מילה וסעודת פורים ופדיון הבן, שהסעודה הוא מצוה רבה, והעוסק במצוה פטור מן המצוה, אין צריך להפסיק כלל כל היום, ויכול לאכול ולשתות ולשמוח. כי עיקר דין זה פורח באויר, כי הראב"ד (שם) וכמה מן הראשונים לא אסרו כלל שום קביעות סעודה אפילו סעודת הרשות, אלא אחר חצות.

ובאמת פשטות הענין נראה מן הגמרא (גיטין שם) שאותה משפחה קבעה בקביעות בכל ערב שבת, ובזה זילזלו הרבה בכבוד שבת שלא היו חוששין לעסוק בצרכי כבוד שבת, וזה חטא גדול כדאיתא בספר חסידים (סימן קכב)^א במעשה של אשה אחת שהיו שורפין ידיה וביסורים קשים, על שלא התעסקה בצרכי כבוד שבת כראוי, אבל בדרך מקרה לפעמים ובפרט בבקר, היה נראה להתיר אפילו סעודת רשות סעודת מרעים וכיוצא, ומכל שכן סעודת מצוה אפילו כל דהו.

ובמגיד משנה (שבת פ"ל ה"ד)^י מבואר, שעונש שנענשו שנעקרו היה על שקבעו בכל ערב שבת, אבל על כל פנים אם אין עונש של עקירה אם הוא במקרה, אבל איסור יש, על כן מוכרח אני לחלק כל אלו חלוקים שחלקנו בסברות ישרות ואמיתיות הלכה למעשה.

כללו של דבר: הלכה למעשה בלי שום חשש, כמו שערכתי על טהרו של שולחן הטהור שלי.

לשון רבנו (הרמב"ם שבת פ"ל ה"ד) אסור לקבוע סעודה ומשתה בערב שבת מפני כבוד שבת, ומותר לאכול ולשתות עד שתחשך, ואף על פי כן מכבוד השבת שימנע אדם מן המנחה ולמעלה מלקבוע סעודה, כדי שיכנס לשבת כשהוא מתאוה לאכול, עד כאן. והלשון זה מתמיה מרישא לסיפא^א. והראב"ד (בהשגות שם) כתב דוקא שאסור לקבוע מן המנחה^ב ולמעלה. ועיין בטור^ג.

ושורש דבר זה מפרק השולח (גיטין לח:) משפחה אחת היתה בירושלים שקבעה סעודתה בערב שבת ונעקרו, ומסתמא היתה סעודה גדולה של מרעים, דהא סתם אכילה ושתייה מותר כרבי יוסי (פסחים ט:): דאוכל והולך עד שתחשך, ולכן פירשו המפרשים דהא קבעה סעודתן דנעקרו האיסור דוקא משום קביעות, וטעם איסור הקביעות כתבו בשם (ר"ת) [רבינו חננאל]^י דמשום טירדת הכנת סעודה לרבים בדרך קביעות לא יוכלו בני ביתו להכין על נכון צרכי שבת. וזה טעם אמיתי, דאם לא כן אמאי נאסור כל היום, וכי אם אוכלין בבקר אין יכולין לאכול בלילה לתיאבון, לא מצאנו זה החשש אלא דוקא מן המנחה ולמעלה או על כל פנים אחר חצות, אבל לא לאיסור בבקר, אלא על כרחך הטעם משום דלא יוכלו להכין צרכי שבת, אם כן אין איסור זה אלא על בעל הסעודה, אבל בסעודה שזמנה בערב שבת דמותר לעשות כשעושהו בבקר, מותר להזמין אפילו אלף אנשים.

ובזה נבין דברי רבינו (הרמב"ם) על נכון, 'אסור לקבוע סעודה ומשתה בערב שבת מפני כבוד שבת', היינו ודאי שאין זמנה בערב שבת, והאיסור על בעל הסעודה שמשום טירדה לא יוכל להכין צרכי שבת, אבל על המסובין אין שום איסור, דהא 'מותר לאכול ולשתות עד שתחשך', ואמר אחר כך 'אף על פי כן' גם

א. אסור לו לקבוע שום סעודה ומשתה בערב שבת, שמפני טירדת הסעודה לא יוכלו להכין צרכי שבת על נכון^א, ולכן כל היום בכלל האיסור, אבל משום טעם זה אין האיסור אלא על בעל הסעודה אבל לא על המסובין.

ב. אסור לו לקבוע שום סעודה ומשתה בערב שבת, וכן של תנאים^ב, אם אי אפשר לדחות ליום אחר, וכן אפילו מילה שאינה בשמיני ללידתו^ג, וכן כיוצא בזה שאי אפשר באין פנים לדחות, וכן אפילו סיום מסכת^ד, יעשה הסעודה בבקר דאז אין הטעם משום ביטול עונג שבת^ה, אלא

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

- א. דברי שא כתב דאסור מתחילת היום ובסיפא מן המנחה ולמעלה, ועוד דברי שא כתב לשון אסור ובסיפא לשון שימנע אדם.
- ב. לשון **הראב"ד**. אמר אברהם, דוקא שאסור לקבוע מחצות ולמעלה, ע"כ. יש נוסחאות שכתוב כמו שכתב רבינו וכו' **במגדל עוז**. ועיין **בב"י** (ד"ה ומתוך דברי) שגורס מחצות ולמעלה, **ובדרכי משה** הארוך כתב אבל הראב"ד כתב דמירי במנחה גדולה, ולפי"ז משיג ארישא דהרמב"ם, ועיין **בפמ"ג** (משב"ז סק"א ד"ה ועיין כס"מ).
- ג. כתב **הטור**. לשון הרמב"ם (שבת פ"ל ה"ד) מצוה שימנע אדם מן המנחה ולמעלה לקבוע סעודתו, ונראה דאף קודם המנחה נמי אין לקבוע דערב שבת סתמא קאמר, עכ"ל. ומה שהשמיט תחילת דברי הרמב"ם משום שסובר הטעם משום כבוד שבת ולא משום טירחא להכין צרכי שבת, ולכן אסר רק מן המנחה.
- ד. **המג"א** (סק"ד) הביאו בשם **הרשב"א** (גיטין לח: ז. כדעת רבינו חננאל שם:
- ח. כדכתב **הרמ"א** (ס"ב) וסעודה שזמנה ערב שבת, כגון ברית מילה או פדיון הבן, מותר, כן נראה לי וכן המנהג פשוט.
- ט. **בשו"ע** (ס"ב) כתב שאסור לקבוע בע"ש סעודה ומשתה שאינו רגיל בימי החול, ואפילו היא סעודת אירוסין, מפני כבוד השבת, שיכנס לשבת כשהוא תאב לאכול. **והמג"א** (סק"ג) כתב להתיר אם אירס בע"ש, מובא **במש"ב** (סק"ט).
- י. עיין לקמן (אות טו).
- יא. כ"כ **המג"א** (סק"ה) ומילה אף על פי שעבר זמנה כגון שהיה חולה בשמיני מקרי זמנה קבוע, דכל שעתא ושעתא זמניה היא דאסור להניחו ערל.
- יב. כדאיתא **בגמרא** (שבת קיט). ומובא להלכה **ברמ"א** (י"ד סימן רמו סעיף כו), **ובביאה"ל** (ד"ה או פדיון הבן). וע"ע לעיל (סימן קלא ס"ז) בענין סיום מסכת.
- יג. שהוא טעם **המחבר** (ס"ב) דתאב לאכול.

המשך שולחן הטהור

ב. כללו של דבר כל מיני סעודה שיש בה איזה מצוה וגמילות חסד, אפילו שאין זמנה היום, כגון היום יהיה חנוכת הבית^ט או תנאים או התקשרות^ט או סיום מסכת, אפילו לא סיים היום, וכל מיני קביעות סעודה שבעולם שיש בה איזה מצוה ויש לו איזה טעם שהוא מוכרח לעשות בערב שבת, אזי בבקר עד חצי שעה אחר חצות יש לעשות אפילו קביעות סעודה גדולה ולזמן אלף אורחים, כי לא נעקרו משפחות ירושלים אלא על שקבעו לעצמן בכל ערב שבת לעשות סעודת מרעים וסעודת רשות וזילזלו בכבוד שבת, אבל סעודות של ריח מצוה, ובמקרה לפעמים, ובבקר, שאז אין איסור כלל כל כך אלא על בעל הסעודה, ומסתמא בעל הסעודה יראה להכין גם כן על שבת קודש כל טוב, כיון שזה אינו אלא לפעמים לעת הצורך, אין שום איסור כלל, ויאכלו ענוים וישבעו:

יד. כתב **המג"א** (סימן תקסח סק"ה) בשם ספר באר שבע (ש"ת סימן ע), דחנוכת הבית בארץ ישראל הוי סעודת מצוה אבל לא בחו"ל. והביא עוד **דביש"ט** (ב"ק פ"ז סימן לז) כתב אם לא הניח תחלה לשתות בביתו ולנהוג קלות ראש, רק שעושה סעודה לחנוכו תחלה לומר בו דברי תורה ולדרוש בו מעין המאורע, הוי סעודת מצוה אפילו בחו"ל. ועיין בשו"ת **חוות יאיר** (סימן ע) שמתפק בסעודת חנוכת הבית אי הוי סעודת מצוה, וכתב דאם מדברים בדברי תורה הוי סעודת מצוה, ע"ש.

טו. כדאיתא **במג"א** (סימן תמד סק"ט) שכתב, ובמדינות אלו ששולחין סבלונות זמן רב קודם החתונה ועושין סעודה שקורין סעודת קנין צ"ע אי מקרי סעודת מצוה, ונראה לי דמקרי סעודת מצוה, ע"כ. וכ"כ **בא"ר** (שם סק"ו) **וחק יעקב** (שם סק"י). **ובמש"ב** (שם סק"ד) דזמנינו כשעושין סעודה בשעת כתיבת התנאים גם כן מקרי סעודת מצוה. ובשו"ת **חוות יאיר** (סימן ע) כתב דלא הוי סעודת

ג. אם הוא סעודת מצוה גדולה שבאה בזמנה, סעודת מילה ואירוסין ופדיון הבן וסעודת נשואין וכל כיוצא, שאי אפשר לדחותו באין פנים ליום אחר, וסעודת פורים ושושן פורים^ט, יכול לקבוע סעודתו אפילו אחר חצות, ואין צריכין להפסיק כלל כל היום עד הלילה, כי העוסק במצוה פטור מן המצוה, אבל אחר חצות לא יזמין אלא אותן השייכים ריעיו ואוהביו^ט, אבל לא יזמין בפומבי בלי שיעור ומשקל, שהרי באמת מבטל אותם ממצות ענג שבת, על כן לא יזמין כל כך אחר חצות היום, אבל כשעושה סעודה בבקר יזמין אלף אלפים וכל אחד מצוה קעביד:

ד. פדיון הבן שנדחה וכיוצא שהוא מצוה גמורה, והסעודה הוא סעודת מצוה רבה, נכון שיעשהו בבקר, וכשיגיע זמן מנחה יפסיקו כמו כל מיני סעודות שאינם כל כך חיוב ביום הזה כדלעיל, ואף על פי כן כיון

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

שהוא מצוה גמורה, אם עשאה אחר חצות אין כאן איסור^ט:
ה. ולאכול ולשתות בלתי סעודה גדולה, יכול לאכול כל היום^ט, ומי שנפשו חביבה עליו מגופו לא יאכל אחר חצות אלא מעט דמעט, כדי שיאכל סעודת שבת בהנאה ובלב שמח ובתיאבון:

ו. אבל כל זה שכתבתי בענין סעודת מצוה, הוא בענין ישיבת חכמים שיושבין בסעודה כיושבים לפני מלך, ומדברין בדברי תורה ובמעשים טובים של הצדיקים וכיוצא בזה, שכר שיחה נאה^ט, אבל כשמעשנין הלילקים והציגארין ומדברין בדברי הבל דברים בטלים, אין סעודה כזאת כדאי לדחות שבת עבודה, אלא יקצרו הרבה וילכו להם להכין צרכי שבת וענג שבת, ולכן מהראוי אף ברית מילה לעשות בבקר קודם חצות, ואחר חצות יפסיקו וילכו לקיים מצות ענג שבת ושמירתה:

יז. בסעודה שקודם שעה עשירית כתב **השל"ה** (ריש מסכת שבת דף קלא. ד"ה במסכת גיטין) בדעת רבו מהר"ש מלובלין, שיביא רק אותן השייכים לסעודה. מובא **במג"א** (סק"ו) **ובאליה זוטא** (סק"ב). וראה **בשו"ע הרב** (בקונטרס אחרון סק"א) מה שכתב והסיק בסוף דבריו מכמה פוסקים [הרמ"א והלבוש וא"ר] להקל בכל הקרואים, ע"ש.

יח. עיין **במג"א** (סק"ה) שאסור לעשותו בע"ש. **ובנשמת אדם** (שבת כלל א' סק"א) הביא מכמה פוסקים דלא כהמג"א דמותר לעשותו בע"ש. וכ"כ **במש"ב** (סק"ב) **ובשעה"צ** (סקט"ז).

יט. כדהביא רבינו לעיל בשם המגיד משנה. וראה **בשו"ע הרב** (קונטרס אחרון סק"ב).

כ. איתא **במג"א** (נזיר כג: ב"ק לח: הוריות י:) א"ר חייא בר אבא אמר רבי יוחנן מנין שאין הקב"ה מקפח אפילו שכר שיחה נאה וכו', ע"ש.

מצוה, מובא **בבאר היטב** (שם סק"ז), ועיין **בפמ"ג** (שם משב"ז סק"ח) שנדחק ליישב דבריו, **ובשעה"צ** (שם סק"ט) כתב דפליגי אהדדי, ע"ש. ובספר **פסקי תשובה** (סימן קצד) הביא בשם הרה"ק **מקאצק והשפ"א** ז"ע דהוי סעודת מצוה. ולכאורה הוא הדין התקשרות.

ובענין **סעודת הודאה** כתב רבינו לעיל (סימן ריט ס"ז) דהוי סעודת מצוה, ע"ש.

טז. **הרמ"א** (סימן תרצב ס"ב) כתב כשחל פורים ביום שישי יעשו הסעודה בשחרית משום כבוד שבת. וכתב שם **בין אפרים** בשם תשובת **מהר"ל** (סימן מ') דהיינו קודם שעה עשירית. ורבים מאחרונים התירו לאחר חצות מדברי הרמ"א (ס"ב) שכתב - וסעודה שזמנה ערב שבת, כגון ברית מילה או פדיון הבן, מותר, כן נראה לי וכן המנהג פשוט. וה"ה סעודת פורים שזמנה ערב שבת. ועיין **מש"ב** (סק"ג).

המשך מבאר רבותינו

ותאמר לי כמה גראט מחזיק היי"ש עתה אחר ששמת המים, וכך עשה האדון. וזקיני שאלו: כמה מחזיק היי"ש עתה, ואמר לו: שלושים גראט כמו מקודם. וכך עשה זקיני זצ"ל כמה פעמים, עד שהיי"ש שהיה בכלי לא היה צריך להיות אלא מים לבד, ואף על פי כן היה מחזיק אף בסופו שלושים גראט ולא נחסר שום גראט. והאדון נבהל מענין הזה, ועל שהיה בעצמו רואה ענין נפלא כזו, מיד השתחוה האדון לפני זקיני זצ"ל, וביקש ממנו שימחול לו על מה שציער אותו בדבר הזה. והאדון אמר לו: עתה אני יודע בבירור שאין אתה נותן צדקה ממעות שלי, אלא הקב"ה בעצמו נותן לך עבור שאתה איש קדוש, ועתה אם יבוא אצלי האיש הנ"ל לשכור הארענדע שלך או אפילו איש אחר, ואפילו ייתן לי אלפי אלפים קרעבליך לא אשמע לו, כי הרווחה והצלחה שלך היא מאת הקב"ה בעצמו, ומה לי עליך שאתה נותן צדקה כל כך, ע"כ. **זקן ביתו** מסכת אבות פ"א מ"א אופן בי

בקשתי מאדוני שיבוא לביתי בארענדע שאני מחזיק, ושם אראך מאיזה ענין נותן לי הקב"ה שאוכל ליתן כל כך צדקה, ולא שהארענדע שלך שווה כל כך, אלא שהקב"ה בעצמו נותן לי, עבור שאני חפץ לעשות צדקה לכל באי עולם. מיד אמר לו האדון: כן אעשה. ושניהם ירדו מהמרכבה והלכו להארענדע, וזקיני זצ"ל אמר להאדון: נלכה לבית קטן שאצל הארענדע, מה שעומד שם היי"ש שלי. וזקיני זצ"ל לקח כלי המחזיק לערך שלשה טעף, ונתן לתוכו יי"ש מהחבית, והכלי היה מלא וגדוש, וזקיני אמר להאדון: תן הגראט בתוך הכלי, וראה כמה גראט מחזיק היי"ש הזה, והאדון אמר: שהיי"ש מחזיק שלושים גראט, כמשפט כל היי"ש בעולם. ואחר זה אמר זקיני להאדון: שפוך מהכלי כנגד חצי מה שיש בכלי, ותמלא הכלי הזאת במים עד שתהיה מלא כמו שהייתה מקודם, וכך עשה האדון. ואמר לו זקיני עוד הפעם: קח הגראט ותשים לתוך הכלי הזה עוד הפעם הזה,

אעשה לך, והתחיל לדבר עמו: שאיש אחד עשיר גדול היה אצלו, ואמר לו שרוצה לשכור ממני הארענדע והמכס מה שאתה מחזיק ממני, ואמר לי ראה מה שרבי קאפיל, מפזר מעותיו לאנשים דעלמא אין לשער, ועוד שהוא נותן לאכול לכל באי עולם בין לעניים ובין לעשירים, בכל יום ויום לערך מאה אנשים, ועל שבת יכול להיות שיהיה לו אורחים חמשה מאות אנשים, וכל זה בלי מעות כלל אף שוה פרוטה אינו מקבל מהם, וחוף מזה שנותן לעניים דעלמא מעות גם כן אין לשער, ראה אתה בעצמך שכל זאת אין לו אלא מארענדע שלך, ואתה מקבל ממנו חמשה מאות קרעבליך לכל השנה, עבור הארענדע והמכס שלך, ואני יודע שהוא שווה חמשה אלפים קרעבליך, וכך אני אתן לך. וכל זה אמר לי האיש הזה שהיה אצלי, רק שאני מכיר אותך שאתה איש אמת, וכן שמעתי מכל העולם שאתה איש אמת, לזה בקשתי ממך תשובה לדברים הללו. מיד השיב לו זקיני זצ"ל:

עטרת זקנים

יומא דהילולא ממאורי הדורות

הרה"ק רבי יעקב קאפיל בן רבי קלונימוס קלמן ליקווער זצ"ל ט"ז אדר ראשון תקכ"ט

והיה קשה לו הדרך, הרים רבי קאפיל את ידיו לשמים, וביקש מבורא כל עולמים שהמטר לא יפריעו לו ליכנס אל העיר ולשחוט התנגלות לכבוד שבת קודש, ומן השמים קיבלו את תפילתו ובכל מקום אשר דרך שם רגלי הצדיק לא ניתך המטר, חד מאנשי העיר שראה המעשה הפלא הזאת סיפר לאנשי העיר את גדולת רבי קאפיל, ונצטער אותו צדיק שדרכו היה בנסתרות שנתפרסם ורבים השכימו לפתחו, לא עברו ימים אחדים ונסתלק לבית עולמו, **ביום רביעי ט"ז אדר שושן פורים תקכ"ט**, וכבוד גדול עשו לו במוותו, וקברו אותו בחלקת הרבנים בטארניגאד הסמוכה.

ועל מצבו נחרת: **ויצא יעקב מבאר שבע, שהיה משביע לכל עובר ושב, והלך לזרונו בקדושה, קדוש יאמר לו, בשנת תקכ"ט לפ"ק בשושן פורים קטן, יום ד' נטלו המאורות, ונשבה ארון הקודש, ונתבקש בישיבה של מעלה, התורני הרבני המופלג בתורה ובגמילות חסדים, מוה' יעקב קאפיל בן הרב מוריני קלונימוס, ת.נ.צ.ב.ה.**

השאיר אחריו: בניו א. רבי ישראל זצ"ל אבי הרה"ק רבי שמעון מיערסלוב זצ"ל, ב. רבי שלמה זצ"ל. חתניו: א. רבי יעקב משה זצ"ל חותן רבינו הגאון הקדוש רבי אלכסנדר סנדר מקאמרנא זיע"א בעל הזכרון דברים, ב. רבי אברהם אליעזר הלוי איש הורוויץ זצ"ל אביו של רבינו יעקב יצחק החוזה מלובלין זיע"א.

יחוס בית אבות

רבי יעקב קאפיל מליקווע זצ"ל, חתנו רבי יעקב משה זצ"ל, חתנו רבינו אלכסנדר סנדר מקאמרנא זיע"א בעל הזכרון דברים, בנו רבינו יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה, בנו רבינו אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בעל הדמשק אליעזר, בנו רבינו אברהם מרדכי מקאמרנא זיע"א, בנו רבינו חיים יעקב מקאמרנא זיע"א בעל הפרי חיים, בנו רבינו שלום מקאמרנא זיע"א בעל המעשה שלום, בנו רבינו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

אחר כמה שבועות התקבל רבי קאפיל אל בית האפיפיור, וכשרק דרך רגלו אל ארמון המלך קפץ האפיפיור מכיסאו וחיבקו ונישקו, ואמר לו האם כבודו אינו מכירני, הלא כשהייתי עלם צעיר ועברתי דרך הפונדק שלך, האכלת והשקית אותי בחינם, ובזכות לבך הרחום שהחיית אותי בממון ובדברים, זכיתי להמשיך ולהצליח בדרכי עד שהגעתי לכסא הזאת, ועתה מה שאלתך ומה בקשתך עד חצי המלכות ותעש, וסיפר לו רבי קאפיל את דבר הגזירה, ולפני שעוד הגיע לביתו חזרה, כבר הגיעו הרצים יצאו דחופים שנתבטלה הגזירה, בזכות השתדלותו.

מסירות נפש

סיפר רבינו הגאון הקדוש רבי חיים יעקב מקאמרנא זיע"א בעל הפרי חיים, פעם אחת הסית כומר הכפר נגד רבי קאפיל, לבל יהיו שום גוי לקנות ממנו השכר שהיה חמץ גמור בערב פסח, כשהגיע זמן הביעור והגוי הקבוע לא הגיע כדרכו, הלך רבי קאפיל לחפש לו גוי אחר מהכפר, וכשראה רבי קאפיל שכל הגוים משתמטים מלפניו הבין שיד הכומר בדבר, וקיבל עליו דין שמים באהבה, ופתח את בית המרוח והפקיר את חמצו כדת וכדין, וכנס לחוג את חג הפסח בתוך העיר הגדולה טארניגאד הסמוכה, במשך כל שמונת ימי החג לא נראו על פניו שום סימני דאגה, אלא להיפך היה שמח יותר על שזכה לקיים מצות הבורא יתברך בשלמות וכדבעי, למחרת הפסח ורבי קאפיל שם פעמיו חזרה אל בית המרוח, מה נדהמו לשמוע מפי גויי העיר, שכאשר עזבו את העיר ורצו האספסוף לשלוח ידם בנכסיו, באו סיעת קווקים וחרבם שלופה בידם, ושמרו את בית המרוח בכל שמונה ימי החג, מתחילה לא רצה רבי קאפיל ליהנות מנכסיו, ואחר ששאל שאלת חכם לרבה של טארניגאד התיר לו שבלי שום פקפוק מותר לו להשתמש בזה.

הסתלקותו

מסופר שפעם אחת כשהלך עם תרגול אל העיר הגדולה טארניגאד הסמוכה, ומטר עז ניתך ארצה,

ליקווע

חד מגדולי צדיקי הדור מצדיקים הנסתרים שותל הקב"ה בכל דור ודור, בזמן מרנא ורבנא רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א היה הרה"ק רבי יעקב קאפיל ליקווער זצ"ל, שהחזיק ארענדע – בית מזיגה בכפר ליקווע הסמוך לעיר הגדולה טארניגאד, בבית המזיגה הקט והמט ליפול עסק הצדיק בעבודת קדשו הרחק מעין רואים, ועסק בעבודת קדשו במצווה הגדולה של הכנסת אורחים, וכאברהם אבינו שישב בפרשת דרכים ישב הצדיק בפתח ביתו, וכל מי שדרך רגלו על יד פתח ביתו הכניסו והאכילו והשקהו, ואחר כך קירב גם את ליבו לאביו שבשמים, גדולי הדור אמרו בעת שעברו בכפר ליקווע שמהכפר הזאת נודף ריח גן עדן, וירח את ריח בגדיו ויאמר ראה ריח בני כריח השדה אשר ברכו ה'.

ידוע בעת שנפגש רבינו החוזה מלובלין זיע"א עם הרה"ק רבי ברוך ממעזיבז זצ"ל, אחר שהיה קצת קפידא עליו, ואמר לו: מה אתם מחזיקים עצמיכם יותר ממני מזה שאתם נכד רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א, הלא גם אני נכד של רבי יעקב קאפיל, אשר מפורסם בכל העולם גודל צדקותו ודברי נפלאותיו, ודבריו עשו בשמים רושם גדול כחד מהתנאים הקדושים.

שלח לחמך על פני המים

מסופר שבימים ההם גזרה מלכות הרשעה דפולין ואוקריינא, גזירה קשה על בני ישראל הנאנחים מצרת הגלות והשעבוד, השכימו אחינו בני ישראל על פתחו של רבינו אור שבעת הימים רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א, שיעורר רחמי שמים מרובים לבטל רוע הגזירה, מה תמהו כשאמר להם שמטותא יסעו לכפר ליקווע ויכנסו לבית רבי קאפיל ויאמרו לו בשמו שמצווהו שיעס לרומא שבאיטליא, וישתדל אצל האפיפיור על ביטול הגזירה, רבי קאפיל לקח מקלו ותרמילו ונסע אל דרך הרחוקה לטובת בני ישראל, אע"פ שלא ידע מאין ואיך יבוא הישועה,

מבאר רבותינו

שלא ליסע מאצלו בשום אופן עד שיאכל אצלו. ולא קיבל משום אדם בעולם שום מעות עבור אכילה ושתייה, שהיה נותן לאורחים בין לעניים ובין עשירים, לערך חמש מאות אנשים ואפשר עוד יותר, וכך היה מנהגו כל ימיו.

לימים בא אצלו האדון שלו, שהיה מחזיק ממנו הארענדע והמכס, והאדון שלו היה ירא ממנו מאוד, כי ידע שהוא איש קדוש, וכן שמע מכל העולם שהוא איש קדוש, ופעם אחת בא אצלו האדון ההוא במרכבה שלו, ויעמוד לפני הארענדע, וקרא לזקיני לצאת איליו החוצה, ואמר לו בפחד גדול: בקשתי ממך איש קדוש שתלך עימי לביתך, כי צריך אני לדבר עמך דבר סתר, וזקיני זצ"ל תיכף ומיד ישב אצלו על המרכבה, והאדון לא נסע לביתו כי ירא ממנו שמא יהיה פחיתות לפני זקיני זצ"ל, רק נסעו בדרך בכפר עצמו הנה והנה, ואמר האדון לזקיני זצ"ל: בקשתי ממך שלא יהיה לך תרעומות עלי על כל מה שאני אדבר לך, וזקיני זצ"ל השיב לו תיכף: ח"ו וכל מה שאתה אומר לי המשך בעמוד הקודם <<<<

האנשים שהיו עוברים ושבים שם, בין לעניים בין עשירים, והיה יכול להיות שהיו יושבים אצלו סביב לשולחנו לערך מאה אנשים, ואפשר עוד יותר, והיה נותן להם כמה מאכלים טובים וכמה משקאות, וכל זה בלי מעות. והיה מחזיק מאדון שלו מכס אצל הארענדע, והחזיק משרת שיגבה המכס, ואמר למשרת הזה: שלא לעבור שום בר ישראל מעולם, עד שיאמר לו שצריך ליתן בעד המכס שני קרעבליך, ואם האורח ישמע כך מסתמא יצעק, ותאמר לו: מה אעשה כך ציוה לי בעל הבית שלי, ומסתמא יבוא לכאן אצלי, ועבור זה יהיה לי אורחים בכל יום בין בחול בין בשבת. וכך היה דרכו תמיד משבאו האורחים אצלו, היו מתחילים לצעוק בקול גדול: למה אתה רוצה שני קרעבליך בעד המכס, אחר שאיני צריך ליתן אלא ב' או ג' צאל פשוט, ותיכף כששמע זקיני זלה"ה מן האורח הדברים האלה, תיכף ומיד אומר לו בפנים צוחקות: ברוך הבא, חלילה לי מעשות כדבר הזה, אלא שאני רוצה שתסעד אצלי. לפעמים היה מבקש הרבה פעמים מהאורח, ואומר לו בכוח גדול

יהושע בן נון, הבית בחירק וחסר יו"ד, ושמעתי משם אבי זקיני הגאון הקדוש מוה"ר יעקב קאפיל מלוקווא אבי אמו של הקדוש מוריני הרב יעקב יצחק מלובלין, שהוקשה למה נשתנה לכתוב בן בחירק ולא בסגול ככל המקרא, ואמר דאיתא בדברי חז"ל שהיוד של שרי נתנה בראש יהושע כידוע, והוקשה הא יוד של שרי נחה בלא נקודת, והיכן ימצאו שם בראש יהושע, ותירך שלקחו מן הסגול של בן שבא, ונשאר בחירק, כך אמר רבינו מוריני הרב יעקב יצחק מלובלין, משם זקיני. שהוא אב אמי, והוא נכון.

'היכל הברכה' בהעלותך דף עה.

שמעתי מאבי אדוני מורי ורבי שליט"א (רבינו בעל ההיכל הברכה זיע"א), ששמע מהרב הצדיק החסיד הישיש מוריני הרב שמעון מעיר יערסלוב זלה"ה, שזקיני הרב הגאון הצדיק רבי יעקב קאפיל מליקווע, היה מתנהג תמיד בדרך הכנסת אורחים. ובה הלשון שמעתי מפיו הקדוש: שזקיני רבי קאפיל זלה"ה, היה מכניס בכל יום כל

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבתינו זי"ע

בהתבודדות ובבכיות

סיפר הרה"ק מהרפ"ש מקאסאן זי"ע, ששמע מפי זקינו הביני שלשים, שהיה מספר. כי בסדר הסעודות בפורים שרבינו רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע, היה נוהג לישיב בטלית ותפילין עד זמן מנחה גדולה בהתבודדות ובבכיות, והתפלל מנחה, ואחר כך ישב לסעודה אחת ארוכה שנמשך משך י"ב שעות.

שלשלת הקודש

מפלה גדולה

הרה"ח ר' שלמה יוסף קרא ז"ל, מחסידי קאמרנא היה מחשובי הנגידים במונקאטש, ומסופר כי פעם קם לו מתחרה גוי, שפתח חנות בגדים מפוארת מול בית מסחרו המפואר, והלה הצליח למשוך את רוב הקונים שלו. לאחר שאשתו הפצירה בו נסע אל רבינו רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע לפורים להזכיר את הצרה שהיתה לו. כשישב הצדיק בסעודת פורים, והיתה בדיחא דעתיה כשהשטריימל שלו שמוט על מצחו כדרכו

בקודש. נענה ואמר: שלמה יוסף, עליך להעמיד כמה מדות גדולות של מי דבש עכשיו, כי כעת היתה מפלה גדולה לאותו גוי שהתחרה עמך, כי ירה בעצמו ונהרג. ואכן כשחזר לביתו, נודע לו כי באותה שעה שרבינו אמר לו מה שאמר היה המאורע המופלא הזה, כן יאבדו כן אויבך ה'.

תפארת ישראל - עדות ישראל

אני אכנס ואעזור לך

אצל רבינו רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע היה חסיד אחד שהיה עשיר, והיה נכנס ויוצא בביתו של רבינו, פעם בפורים בעת השלחן הטהור השתכר אותו חסיד, ואמר: הנה כיום אני נחשב כיהודי עשיר, וכאשר אני מגיע אל רבינו, הגבאי נותן לי להכנס מיד, אך אחרי מאה ועשרים שנות, יכניסו אותי לגיהנום ורבינו ישב על מקומו הראוי לו בגן עדן, ואיזה קשר יהיה לי עם רבינו. ענה לו רבינו: אני אכנס ואעזור לך, אפילו אם אצטרך לשרוף את ידי על ידי זה. כשמוע החסיד את הדברים נתן כסף להניח יין על השלחן הטהור

והחל לרקוד משמחה וטוב לבב.

הקדמת פרי חיים מועדים

כסף זה אינו מיועד לי

סיפר הרה"ח ר' יהודה הירש היילברג ז"ל: הרב הקדוש רבי אורי מסאמבור אחר נישואיו התיישב בקאמרנא אצל חמיו, ולפרנסתו היה לומד עם כמה תלמידים מבני הרה"ח ר' מרדכי ווקסלר, ומוזה התפרנס בדוחק. בפורים נתן ר' מרדכי שטר של עשרה גולדן לבנו, ואמר לו: לך והבא משלוח מנות להרבי. חשב הילד, שכונות אביו למסור את המ"מ לרבינו רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זי"ע, הביא את הכסף אל רבינו ואמר: אבא שלח לכם משלוח מנות. רבינו לקח את הכסף בידו והסתכל בו והחזירו לילד ואמר: משחילי כסף זה אינו מיועד לי. זה שייך לרבך ר' אוריילי לך תן לו את הכסף. לאחר שחזר הילד הביתה וסיפר את הדברים לאביו, אמר לו אביו: הרי התכוונתי באמת לרבך, ולא לרבינו.

בית קאמרנא

מנהג ה'פורים רב' בצל רבותינו הקדושים זי"ע

הרי"מ ואמר ישראל זאג עפ"י פון המן, והתחיל לומר הנה בספרים הקדושים מבואר שהרשע לוקח מהצדיק חלק הרע אשר בתוך הצדיק, והרי בתורה מבואר שמשם רבינו היה כבד פה, ובשעת קבלת התורה נתפאו כל ישראל ומשה רבם עמהם, על כרחך צריכים לומר שהמן הרשע לקח ממנו חלק הרע, ולכן נקרא המן האגגי כיון שהיה מגמגם ואומר גי גי גי, וכל הקהל שהיו עצובים מהמצב פקע ליבם מרוב שמחה וצחקו, וליהודים היתה אורה ושמחה וששון.

כשראה הרי"מ שבכוחו להחיות את הלבבות הנשברים, ביקש ממנו שיגיד עוד איזה דבר הלצה, ויצא לחוף ושינה מלבושיו ולבש הפיטער של הרבי והסויבעל על ראשו, וכשנכנס קמו כל הקהל על רגליהם ואמרו פנו מקום לנשיא ארצות המערב, ופינה המקום עד שהגיע למקום מושב הרי"מ, ושאל אותו וואס זאגט דער נשיא פון ארצות המערב, וענה רבי ישראל ואמר היות שהיום הוא פורים, באתי לבקש מאת הרבי שיפעל שהשם יתברך ישלח משלוח מנות לבני ישראל, כי הנה במגילת אסתר שנכתבה ברוח הקודש, כתיב ומתנות איש לרעהו, איש היינו הקב"ה כדכתיב ה' איש מלחמה, לרעהו היינו בני ישראל כמו שנאמר למען אחיי ורעי, וענה הרי"מ ואמר ודאי ישלח השי"ת מנות לבני ישראל, אמר רבי ישראל רצה אני שיהיה מנוי"ת דהיינו ר"ת משיח נחמה ותשבי, דהיינו שישלח את הגאולה השלימה משיחו הנאמן, ואמר הרי"מ כן כן השי"ת ישלח משלוח מנות, והפציר בו רבי ישראל ואמר לו לא ארפא מהרבי עד שיבטיח שיהיה הגאולה השלימה, אז נעשו פני הרבי חיוורות כסיד ואמר, איך האב מורא איין צו שפארין וועגין דיא גאולה, אבער דאס קאן מען פאר לאנגען, זאל זיין אגאולה פרטית, יעדער יוד זאל ארויסגין פון זיין מיצר, וכשראו את פני הרבי החיוורות כסיד, אז שתו כולם לחיים והפסיקו להפצירו על כך.

שלשלת קאמרנא

מישראל! לא הסכים לחתום בשום פנים ואופן, ודיבר איתו רבינו צבי קשות ורכות ולא רצה ולא האזין, אלא ערלה היה אזנו מלשמוע, וטח ליבו ועינו מלראות ולהבין, וגם החסידים וביניהם יועציו הלכו אליו ודיברו עמו קשות ורכות, אך לא נתן מקום לדבריהם, ויוסיף לתקוע אצבעו באזניו לבלתי שמוע תחנוניהם לבטל גזירה קשה זו של לקיחת אנשי חיל מישראל, והלך דודו רבינו צבי ממנו בחרי אף, ולא אבה להביט אל פניו כל יום הפורים.

ויהי ממחרת כאשר יינו פג ממנו, ושאלוהו כל החסידים: מה היה לך אשר בזית את דברי קודש מורינו ורבינו, וישבע לאמור: חי ה', שמאומה איני זוכר מכל הנעשה עמי יום אתמול, כי לא ידע בנפשו כלום מה היה לו, וכל אשר סיפרו לו היה מוזר ונכרים אליו, ולא האמין בנפשו שזאת היתה לו.

ובאמת ככה היה, כי בשנה הזאת נתבטל הגזירה של **מס הבשר והנרות**, ושאר העלילות אשר ביקשו מאיתו והסכים וחתם להם, אך **הגזירה הזאת והוא לקיחת אנשי חיל מישראל לא נתבטלה, ועודנה נשארה בגלות המר הזה.**

עשר קדושות תנינא

ביאת המשחית

בשנת תרע"ה כבשו הרוסיים את העיר לעמבערג, ובלבות בני ישראל היה פחד, והיה אז מקום מושב הרה"ק רבי יעקב משה מקאמרנא זי"ע בעיר לעמבערג, וביום הפורים בבוקר בעת משתה היין, אמר אחד להרי"מ: לחיים יעזור השי"ת סזאל זיין ווי עס איז געווען, השיב לו הרי"מ: ווי עס איז געווען וויל איך נישט, וועגען דעם ליידען מיר שלעכט, השי"ת זאל העלפען זאל זיין בעסער.

אח"כ שתה משקה ואמר: דער טאטע זכרונו לברכה (רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי אליעזר צבי מקאמרנא זי"ע) בעל הדמשק אליעזר) האט ליעב געהאט אז מעהן זאל שמועסן פורים פון המן, ווער קען עפ"י זאגן? בהשלחן היה נוכח החסיד רבי ישראל פראנקפורטר הצביע עליו

גזירת הגיוס

מנהג ישראל תורה הוא, זאת למו מלפנים בישראל, כי בחודש אדר יעשו למו **קהל פורים**, ממנים איש אחד לשר אשר אליו יגישו כל דבר משפט כל ימי החודש, וישימו תחתיו לו שופטים ושוטרים וגם מנהיגים וכדו'.

והנה בעיר **זיטטשוב** עשו ג"כ להם 'קהל פורים', ויעמידו לשר עליהם את הרב רבי **קאפיל** (אבד"ק רודיק) משמשו וכן אחיו של רבינו הגאון הקדוש רבי **צבי הירש מזיטטשוב** זי"ע בעל **הצבי לצדיק** (שהיה בנו של הגאון הקדוש רבי **משה מסאמבור** זי"ע בעל **התפילה למשה**), ושר המדינה רבי קאפיל היה נותן חוקים ומשפטים וגוזר גזירות, והכל על יסודו נבנה, ויבחר לו יועצים משיבי טעם מחסידי יראי ה' וחושבי שמו, והמה נהגו בו כבוד מלכות.

ביום הפורים הלך לו רבי קאפיל לדודו הקדוש רבינו צבי במשתה היין, לבוש במלבושי המלכות, כאשר התחפש לשר המדינה, יחד עם יועציו, וכולם היו שותיין יין כדת היום, ובבואו לפני דודו רבינו צבי הקדוש, נהג בו גם הוא בכבוד מלכות, והושיבו בראש המסובין, והכביד לדבר עמו כי יצא דבר מלכות מלפניו, לבטל גזירת **מס הנרות**, ומס **הבשר**, אשר היו בימים ההם אחת מהמיסים הקשים שהטילה הממשלה על היהודים, ויד המשכילים היה בדבר לרושש את המוני העם, ועי"ז יבכרו באורות נשברים אחר שממון לא יהיה להם, ויאות רבי קאפיל לדבר הזה, ובעצת יועציו ביטלו את המס, וכן ביקש מאתו לבטל עלילות ושאר דברים שהטילה הממשלה על אנשים מישראל, ונשא פניו גם לזה, ויחד עם יועציו ביטלו את כל בקשות הרבי רבי צבי הקדוש, ויבקש מאתו לחתום בחתימת ידיו על המיסים ועל העלילות, וחתם כדת וכדין גינוני המלכות.

ויוסף וידבר רבינו רבי צבי לפני השר רבי קאפיל לבקש מאתו כי יבטל גם כן את הגזירה הנוראה והוא **לקחת אנשי חיל מישראל**, ולא אבה להסכם לזה, וכשביקש מאתו שיוסיף על חתימת ידו הנ"ל ג"כ על ביטול גזירת לקיחת אנשי חיל

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

גדולת נשמת מרדכי הצדיק ואסתר המלכה

בהאי גוף קדוש [שעומדין בו בגן עדן], ועל כולם משה רבינו, כנודע מסוד 'של נעלך' (שמות ג) עיין (בעץ חיים) שער החשמל (פרק ג). וגוף של הימים נקרא גוף טוב, כי גוף זה רובו רע משכא דחויא. והשלם הזה [רשב"ג] שהיה מעשרה הרוגי מלכות, אמר 'כל ימי גדלתי אותן ביני החכמים ואין בהם שום מום וחסרון, אעפ"כ לא מצאתי שאזכה להתלבש בגוף טוב' של צלמי ימי, ומשיב על זה 'אלא שתיקה', שתוק כך עולה במחשבה (מנחות כט:), שהוא צריך להיות מהרוגי מלכות בגוף הגשמי הזה לתקנו בבחינת נשמה כנודע, אבל שאר חכמים יכולין לזכך עצמן להגיע למדרגה הגדולה להתלבש בגוף טוב של גן עדן בעולם הזה.

'נוצר חסד' אבות א, יז

אסתר המלכה מסרה נפשה בשביל ישראל

שמעתי מאמרו זלה"ה על דברי אסתר המלכה, שאמרה (אסתר ז ג) 'נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי, על פי משל, כשעושר מופלג צריך לאיזה סך להלוות לו על איזה שעה, והולך לחבירו שהוא ג"כ עשיר מופלג, אינו בא בבקשה לפניו להלוות לו, אלא בלשון 'שאלה', היש תחת ידך איזה סך להלוות לי, ותיכף משיב לו הן. ולשון 'בקשה' שייך לפני המבקש איזה טובה מעשיר. ובאמת אסתר המלכה כבר מסרה נפשה באמת על עמה ועל קידוש השם, ולא אמרה אלא דרך שאלה 'נפשי בשאלתי שאינו אלא לשון שאלה, שאני שואל ממך אם תתן לי או לא, כי כבר מסרתי נפשי באמת, אבל 'עמי בבקשתי, אבל נפשי לא שייך ביה לשון בקשה, כי ברוצן נפשי ובשמחה אני נותן נפשי על ישראל עד כאן.

'בן ביתי' תהלים כא, ה

מרדכי ואסתר ידעו להשביע השד

על ידי שם המפורש

וזה ענין אסתר, שהיתה שולחת שידה במקומה (זהר ח"א רעו.), והיתה יודעת היא ומרדכי להשביע השד יצר הרע שלה, קליפות נגה שלה, על ידי שם המפורש, ומתלבש בדמות גוף, והולך אצל אחשוורוש, ומשם נולד דרוש בן אסתר, חציו רע וחציו טוב, וצוה שיבנה בית המקדש, ואחר שמת כורש ודריוש הראשון שנתבטל בימיו, ובימי בנה נבנה, ששמע לאסתר אמו.

'זהר חי' ח"א דף לב:

אסתר נתלבשה בחשמ"ל

ותלבש אסתר מלכות (אסתר ה א) כי כל הכלים והלבושים של הנשמות, הם בסוד ביי"ע, שהם חילין דמלכות דאצילות, אבל בסוד אצילות שהוא בחינות חיה, אין עוד כלי כנגדה, 'מלכות' הוא רוח הקודש, ששם בעלי רוח"ק מדברין, כמו דוד וכיוצא בו וכן שלמה בנוי. ואסתר נתלבשה בחשמ"ל שהוא מן יאהדונה"י. 'לבוש' מלכותי ע"ב תרע"א יאהדונה"י, והא ידענא דצדיקייא מתלבשין בלבוש מלכות, נהיר לבי"ע, ובאצילות אין עוד כלי לנשמות הצדיקים.

'זהר חי' ח"ה דף קמא:

שנתבררו אצלו על ידי תורה ומצות. והנה מרדכי לבש 'לבוש מלכות' (אסתר ח טו), וכן אסתר 'ותלבש אסתר מלכות' (שם ה א) שזכתה להתלבש בלבוש של קודם החטא, כמבואר [בזוהר] שלח (קסב).

'זהר חי' ח"ג דף מו:

מבואר כי היצה"ר הוא שד, והוא זוהמא שהטיל הנחש יסודית הרעים מדות הרעות תאות הרעות, וע"י מיתה מתעכל הרע לגמרי, ונשאר גוף יסודית טובים זכים ונקיים, כקודם החטא שהיה מעפר עליון ויסודית עלאין, וגם נשאר אצלו מה שזיכך ע"י תורה ומצות את הטוב מן הרע, והחזיר נגה יצה"ר אל הקדושה והוברר הטוב שבהם, ועל דעת זה כל גוף ולבוש מאבי"ע שנתברר הטוב מן הרע, והן אברי השכינה שנתבררין לטוב ע"י תשובה תורה ומצות, והגוף הן הזה הוא מלבוש וחלוקא דרבנן, המלוש בו בגן עדן ארצי אחר פטירתו. ולפעמים זוכה בו גם בעוה"ז לבוש מלכות, וזכו בו מרדכי ואסתר וצדיקים בעת תורה ותפלה.

זה לעומת זה

בעת שנולד נשמה קדושה, נותנין לו 'עזאזל' (ראשי תיבות) א"ת ז"ה ליעומת ז"ה ע"שה, ונברא כנגדו איש אשר בתוכו [הוא] נפש רעה דומה ממש אל הצדיק, ומתנהג עצמו בצדקות ורמאות, ומשתרר ומנשא עצמו כ'אישי צר ואויבי' (אסתר ז, ו) המנגד למרדכי היהודי, וכן בלעם נגד משה היה נביא מושך אחריו אנשים כיוצא בו, וכל זה ידוע ממרן הריב"ש טוב (תולדות יעקב יוסף פרשת בהר ופרשת שופטים ועוד) בפסוק 'על מה שוא בראתי' (תהלים פט מח) יעויין שם. 'יעניו כיוני' (שה"ש ה יב) מאנה באונאה את מי שאין לבו שלם עם ה' אלהיו, שימשוך עצמו אל ראש ורב כמותו לצער הצדיקים.

מרדכי המטרה כל המרירות של עוה"ז

ושורש יסוד אבא ידוע שהוא התורה, ויסוד אבא שיוצא לחוץ מיסוד רחל, בסוד מרדכי, מרדכי דכיא המטרה כל המרירות של עוה"ז, והן הן אותיות שנפלו בכל עסקי עוה"ז, בדומם צומח חי, וצריך להעלותם, וכל עניני עוה"ז, מאכילה ושתייה, ומשא ומתן, ו"ל"ש מלאכות, שעיקרן לברר בחינות אחרונים, כמבואר בדברי מרן בעץ חיים (שער לט בסוף דרוש ג), והן הן בחינות יסוד אבא שיוצא לחוץ, אותיות התורה שנתפזרו בכל הדברים שבעולם. וכשהצדיק עוסק בהם ביחודים מקרב הגאולה, ומוחה עמלק מר המות.

'מותר שקלים' על פני זקן ירושלמי שקלים

מרדכי ואסתר זכו גם בעולם הזה

להתלבש בהאי גוף קדוש

שמעון בנו אומר, 'כל ימי גדלתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה' (אבות א יז). 'כל ימי, צלמי ימי, שממנו נעשה הגוף הפנימי שכולו טוב שעומדין בו בגן עדן, ויש צדיקים כמו מרדכי ואסתר, שזכו גם בעולם הזה להתלבש

התגלות האור הרב של מרדכי

הוא בעת הגלות המר

עיקר התגלות האור הרב של מרדכי הוא בעת השינה והדורמיטא והגלות המר, 'כיתרון האור מן החשך' (קהלת ב יג), כמו שידוע כי כמה פעמים האדם בצער וחשכות ועצבות והסתרות פנים, עד כמעט שהוא אבוד ונאבד בעיני עצמו, ומאמין באמונה שלמה שאלופו של עולם בכל תנועה, כי בעת החשכות והסתרה רואין למעלה למי אתה פונה ולמי לבך פונה באמונה שלמה. ואז ברגע פתאום, יבוא אדון אל היכלו, ויאיר עליו אור מופלא בחיות אלהות, עד שנתבטל ממנו כל המדות, ובא למעלה מן המדות, בתענוג מופלא. והאור הזה שהוא תענוג מופלא הוא בחינות 'מרדכי' בהתפשטות אור הרב שביל עליון שבת קודש... ולכן בהכרח לא תמצא במגילה שום שם, כי עיקר התגלות האורות מרדכי באור הרב אינו אלא בעת הסתרה, שמשיתר הקב"ה פניו שהם שמותיו הקדושים, ולפי גודל הסתרה [כך] גודל האור הבא אחריהם שהוא בחינות מרדכי היהודי.

'כתם אופיר' אסתר הקדמה שניה

'פתחיה', הפותח כל השערים בלי שום עיכוב

והקב"ה עשה עמנו נס על ידי זכות 'פתחיה' הפותח שערי רחמים, שאחריה יגא מאוד' (איוב ח ז), ובזכות פורים ומגלה ומשלוח מנות ומתנות, והביסוס עד שיתרחב דעתו בשמחה ויצא מדעתו, אזי ממשיכין התגלות יסוד אבא הזה, ורחמי המרובים, בהתגלות גם לעת פבי"פ אף לעתיד, שנוכל לעלות מעולם ועד עולם בלי עיכוב.

וקיבלנו שבימי הפורים יוכל לעלות נשמה

קטנה להיכל של צדיק מופלא בלי שום מעכב, וכן עולין כל התפילות לכתר בלי עיכוב. וזהו 'ואחריה' הקטנות 'ישגא מאד' אף בעת הגדלות, ולזה אחר הנס שנתנה שמו [של מרדכי ל] 'פתחיה', הפותח כל השערים בלי שום עיכוב, להעלות כל מה שנעשה בקטנות בלי שום דיקדוק הדין, ולזה הדר קיבלוה בימי אחשוורוש (שבת פח). בהתגלות אור הרחמים, שלא לדקדק כל כך בעת עלותו לראות פני ה'.

'מותר שקלים' על פני זקן ירושלמי שקלים

מרדכי ואסתר זכו להתלבש

בלבוש של אדה"ר קודם החטא

והנה אדם הראשון קודם שחטא היה הגוף שלו מעפר גן עדן, והנה הגוף הפנימי שהוא צלם אמיתי, נעשה בהארות יסוד אמא תוך נקודת ציון של המלכות, והם חותם תוך חותם מיסוד ומלכות שבנוקבא, ומאלו נעשה תרין דיוקנין א"ל הנשמות, רב וזעיר, וגם יש לבוש צלם מן דכורא. וכל אלו יש בהם בחינות שכבר נתברר לטוב גמור בסוד 'אלוה' אור קדמאה, והוא מסייע לברר הלבושים הצלם והכלים על ידי תורה ומצות, כי הלבושים של אדם סוד חשמל הכל לקחתם נגה, כי לקח עשו הרשע המלבושים שלו שקודם החטא, והם הם המתבררים בכל עת, אשר זכה יעקב אליהם

ניתן להשיג כל ספרי רבותינו הקדושים מקאמרנא

- היכל הברכה • אוצר החיים • זוהר חי • זכרון דברים • דמשק אליעזר • עשירית האיפה • נוצר חסד • נתיב מצותיך • כתב אופיר • פני זקן • היכל השביעית • אור עינים • מצות עומר • שבת שלום ומבורך • זאת הברכה • אוצר הברכה • אמרי קודש • שלשלת הקודש • סידור קאמרנא • היכל קאמרנא •

בבית מדרשינו עטרת שלום קאמרנא רח' ארזי הבורה 48 ירושלים בין השעות: 8:00 - 3:30

יש אפשרות למשלוחים לכל הארץ. לפרטים: 074-7962080 שולחה 5